

Nobet.yasasi.1.

Yataklı Tedavi Kurumları İşletme [Yönetmeliği](#) (YTKİY)'nin 52. maddesinde **Teknik Personelin hangi durumda nöbet tutacağı** belirlenmiştir. Buna göre kadrosunda mühendis bulunan kurumlarda **mühendislerin nöbet tutmayacağı**, ancak gerekli ve acil durumlarda **personelin daveti** üzerine mühendislerin iştirak etmelerinin zorunlu olduğu hüküm altına alınmıştır. Diğer taraftan **teknisyen** sayısının **4 ya da daha fazla olduğu kurumlarda** teknisyenlerin (**başteknisyen hariç**) nöbet tutacağı belirlenmiş, teknisyen sayısının zikredilen **sayıdan az olması durumunda da** ancak gerekli ve acil hallerde, personelin daveti üzerine, teknisyenlerin icap etmeleri zorunlu hale getirilmiştir. Bu durumda; YTKİY'nin zikredilen maddesi gereğince teknisyenlerin nöbet tutabilmeleri için sayılarının 4 ten fazla olması gerektiği ortaya çıkmaktadır. (Teknisyen kavramı; **teknisyen ve teknisyen yardımcılarını** kapsamaktadır.)

1- Yataklı tedavi kurumlarında yerine getirilecek nöbet hizmetleriyle ilgili esaslar YTKİY'nin 41-52. maddelerinde ayrıntılı olarak düzenlenmiştir. Sözü edilen yönetmeliğin 42. maddesinde nöbetlerin; evde nöbet, normal, acil, branş nöbeti olarak dört şekilde yürütüleceği hüküm altına alınmıştır. Yine aynı maddenin (B) fıkrasında Normal Nöbetin; Mesai saatleri dışında personelin mesai başlangıç saatini değiştirerek veya vardiya sistemi ile gördürülemeyen veyahut bunların dışında kalan hizmetlerin yürütülmesi için düzenlenen nöbet şekli olduğu, bunun amacının ise; ilgili hizmetin mesai saati dışındaki devamını sürdürerek idari ve tıbbi hizmetlerde süreklilik sağlamak olduğu belirtilmiştir. Bu anlamda teknisyenler hastanelerde yerine getirdiği nöbet hizmetinin "**normal nöbet hizmeti**" olduğu anlaşılmaktadır. Diğer taraftan icap nöbeti, acil nöbeti ve branş nöbetinin hekim ve diğer sağlık personeli tarafından yerine getireceği bu nöbet hizmetlerini düzenleyen yönetmeliğin aynı maddesindeki açıklamalardan anlaşılmaktadır.

2- Normal nöbet tutan personel baştabiplikçe belirlenecek usul ve esaslar doğrultusunda mesai saatinin bitimiyle nöbet hizmetini yerine getirmeye başlar ve bir sonraki mesai saati başlayıncaya kadar nöbet hizmeti devam ettirilir. Günlük çalışma saatleri dışında fazla çalıştırılan personele DMK'nun 178/B maddesinde yer alan "**Bu durumda personele yaptırılacak fazla çalışmanın her sekiz saati için bir gün hesabı ile izin verilir.**" hükmü gereğince her 8 saat için bir gün izin verilmesi gerekir.

3- Hafta sonu tatili ve resmi tatil günlerinde nöbet tutan personelin nöbet izni kullanılmasıyla ilgili olarak 657 sayılı DMK'nun 178/B maddesinde; Kurumların, personelinin günlük çalışma saatleri dışında fazla çalışma ücreti vermeksizin çalıştırdıkları durumda, personeline yaptırılacak fazla çalışmanın her sekiz saati için bir gün hesabı ile izin verebileceği hükmü ile YTKİY'nin 41. maddesinin (e) bendinin son fıkrasında yer alan "**Hafta tatillerinde ve resmi tatil günlerinde nöbet tutanlara hizmeti aksatmamak kaydıyla diğer iş günlerinde nöbet süresi kadar izin verilebilir.**" hükmü birlikte değerlendirildiğinde; hafta sonu ve resmi tatil günlerinde tutulan nöbet hizmetleri karşılığında yerine getirilen nöbetin her 8 saati için bir gün izin **verilebileceği** anlaşılmaktadır. Ancak uygulamada bazı hastanelerin hafta sonu ve resmi tatil günlerinde yerine getirilen 24 saatlik nöbet hizmeti karşılığında personele bir gün ya da en fazla iki gün izin verdiği sitemiz takipçilerinin gönderdiği maillerden anlaşılmakta olup, bu durumun da yönetmeliğin söz konusu hükmünün yanlış yorumlanmasından kaynaklandığı kanaatindeyiz. Yönetmeliğin söz konusu hükmünde "**...yerine getirilen nöbet süresi kadar...**" ifadesi kullanıldığına dikkat çekecek olursak, burada nöbet izni **gün olarak belirlenmemiş**, yalnızca **nöbet süresi** olarak belirlenmiştir. Yani nöbet izni, personelin günlük mesai süresi dikkate alınarak nöbet süresine göre hesaplanması gerekir.

Burada yönetmelikte açık olmayan ancak yukarıda zikrettiğimiz kanun da belirtilen her 8 saat için bir gün hesabı dikkate alınarak nöbet izni kullanılması kanaatindeyiz. Öz olarak belirtmek gerekirse; yönetmelikte her ne kadar açık olarak nöbet izninin nasıl kullanılacağı belirtilmemiş olsa da, yönetmeliğin 657 Sayılı DMK'nun söz konusu hükmüne aykırı yorumlanamayacağı dikkate alındığında; hafta sonu ve resmi tatil günlerinde 24 saat nöbet hizmeti yerine getiren personele nöbet tutulan sürenin her 8 saati için bir gün izin kullanılması gerektiği kanaatindeyiz. (sağlık hizmetlerinde haftalık 45 saat yani günlük 9 saat mesai olsa da söz konusu madde de nöbet izninin belirlenmesinde 8 saatlik mesai zikredildiği için sağlık personeli için de nöbet izninin belirlenmesinde 9 saatlik mesai değil kanunda zikredilen 8 saatlik mesai dikkate alınması gerektiği kanaatindeyiz.)

4- Nöbet hizmetini yerine getiren personelin nöbet iznini talep etmesiyle ilgili olarak idari mahkemelere dava açmak suretiyle haklarını araması mümkündür. Ancak bu yola başvurulmadan önce gerek müracaat ve şikayet yönetmeliği hükümleri ile bireysel girişimde bulunularak gerekse de üye olunan sendika veya dernekler aracılığı ile başvuru yapmak daha uygun olacaktır.